

Suvestinė redakcija nuo 2011-03-01 iki 2011-06-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [94-2918](#), i. k. 1001010ISTAIII-2066

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AVIACIJOS
Į S T A T Y M A S**

2000 m. spalio 17 d. Nr. VIII-2066
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato aviacijos valdymą, oro erdvės, orlaivių, kitų įrenginių naudojimą aviacijoje, oro uostų veiklą, vežimą, paiešką ir gelbėjimą, subjektų, susijusių su aviacija, turtinę atsakomybę bei draudimą.

2. Šis įstatymas taip pat nustato reikalavimus aviacijos specialistams, orlaivių gamybos, aerodromų statybos ir naudojimo reikalavimus.

3. Šio įstatymo nuostatos suderintos su šio įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, Žin., 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aerodromas** – nustatytas žemės arba vandens paviršiaus visas plotas (įskaitant visus statinius, įrenginius ir įrangą) arba jo dalis, skirti orlaiviams atskristi, išskristi ir judėti žemės arba vandens paviršiumi.

2. **Aviacijos specialistas** – asmuo, turintis specialų aviacijos išsilavinimą ir tam tikrą kvalifikaciją.

3. **Bendrosios aviacijos orlaivis** – civilinis orlaivis, naudojamas ne komerciniams oro transporto vežimams ir ne specialiesiems aviacijos darbams atlikti.

4. **Civilinės aviacijos saugumas** – priemonių ir procedūrų, žmonių ir materialinių išteklių visuma, skirta apsaugoti civilinę aviaciją nuo neteisėto įsikišimo į jos veiklą.

5. **Civilinis aerodromas** – aerodromas, turintis tinkamumo naudoti pažymėjimą.

6. **Civilinis orlaivis** – orlaivis, įregistruotas civilinių orlaivių registre.

7. **Eksperimentinės kategorijos orlaiviai** – orlaiviai, išvardyti 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiančio Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinančio Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB, II priede.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

8. **Karinė aviacija** – bet kokia aviacinė veikla, reguliuojama karinės vadovybės.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

9. **Karinis aerodromas** – aerodromas, turintis tinkamumo naudoti karinei aviacijai pažymėjimą, išduotą kariuomenės vado.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

10. Karinis orlaivis – orlaivis, įregistruotas karinių orlaivių registre.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

11. Kontroliuojamoji teritorija – oro uosto judėjimo laukas, gretima teritorija ir pastatai ar jų dalys, į kuriuos patekimas yra kontroliuojamas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

12. Koordinuojamas oro uostas – oro uostas, kuriame oro vežėjas ar bet kuris kitas orlaivio naudotojas nutūpimui ar pakilimui turi koordinatoriaus jam paskirtą laiko tarpą. Tai netaikoma valstybiniais skrydžiams, nutūpimams avariniais atvejais ir humanitariniams skrydžiams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

13. Kovinio valdymo tarnyba – karinis padalinys, įkurtas siekiant teikti nurodymus karinei aviacijai jo jurisdikcijai priklausančiuose konkrečiuose rajonuose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

14. Laikina išskirta zona – nustatyto dydžio erdvė, kurios veiklai reikia rezervuoti erdvę konkrečioms naudotojams išimtinai naudoti apibrėžtu laikotarpiu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

15. Licencija oro susisiekimui vykdyti – leidimas, suteikiantis teisę už užmokestį arba užsakymo pagrindu vežti keleivius, krovinius ir (arba) paštą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

16. Meteorologijos paslaugos – paslaugos ir įrenginiai, kuriais orlaiviui teikiamos meteorologinės prognozės, instrukcijos ir apžvalgos, taip pat kita meteorologinė informacija ir duomenys, kuriuos valstybė teikia oro navigacijos tikslais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

17. Orlaivio įgula – orlaivio skrydžio įgula, orlaivio palydovai ir operatoriai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

18. Orlaivio naudotojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris pagal sutartį ar kitu teisėtu pagrindu savo vardu naudoja orlaivį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

19. Orlaivio vadas – orlaivio savininko arba naudotojo paskirtas pilotas, atsakingas už orlaivio eksploatavimą ir saugą viso skrydžio laikui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

20. Orlaivis – kiekvienas aparatas (mašina), kuris atmosferoje laikosi dėl sąveikos su oru, bet ne dėl oro atoveikio nuo žemės paviršiaus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

21. Oro eismo paslaugos – tam tikros skrydžių informacijos paslaugos, aliarmo skelbimas, konsultacinės oro eismo ir skrydžių valdymo paslaugos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

22. Oro eismo paslaugų maršrutas – nustatytas maršrutas, kurio paskirtis yra reikiamai nukreipti eismo srautą oro eismo paslaugoms teikti

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

23. Oro eismo paslaugų oro erdvė – raidėmis pažymėta nustatyto dydžio oro erdvė, kurioje galimi konkretaus tipo skrydžiai ir kuriems yra nustatytos oro eismo paslaugos bei skrydžių taisyklės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

24. Oro eismo vadyba – bendrasis terminas, apimantis oro eismo paslaugas, oro eismo srautų vadybą ir oro erdvės tvarkybą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

25. Oro navigacijos paslaugos – oro eismo paslaugos, ryšių, navigacijos ir stebėjimo paslaugos, meteorologijos paslaugos oro navigacijai, oro navigacijos informacijos paslaugos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

26. Oro susisiekimas – keleivių, krovinių, bagažo ir (arba) pašto vežimas už užmokestį arba užsakymo pagrindu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

27. Oro uostas, kurio darbas palengvinamas sudarant tvarkaraščius – oro uostas, kuris tam tikru dienos, savaitės ar metų laiku gali būti perpildytas, veikiantis savanoriškai bendradarbiaujant oro vežėjams ir dėl to jame, oro vežėjų darbui palengvinti, yra paskirtas tvarkaraščių sudarytojas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

28. Oro uosto infrastruktūra – transporto infrastruktūros dalis, kurią sudaro žemės sklypas, aerodromas, specifinės paskirties statiniai ir įrenginiai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

29. Pripažinimo pažymėjimas – specialisto licencijos priedas, patvirtinantis užsienyje išduotos specialisto licencijos eksploatuoti ir techniškai prižiūrėti orlaivį, registruotą Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre, galiojimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

30. Skrydžio įgula – asmenys, kuriems nustatyta tvarka suteikta teisė eksploatuoti orlaivį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

31. Skrydžio įgulos narys – specialisto licenciją turintis įgulos narys, atsakantis už orlaivio eksploatavimą skrydžio laiku.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

32. Skrydžio laikas – bendras laikas nuo to momento, kai orlaivis pajuda, ketindamas kilti, iki galutinio sustojimo pasibaigus skrydžiui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

33. Specialieji aviacijos darbai – orlaivio naudojimas už užmokestį specializuotoms paslaugoms teikti žemės ūkyje, statybose, fotodarbams – fotografijai ir topografijai, taip pat stebėjimo ir patruliavimo bei paieškos ir gelbėjimo darbams, oro reklamai ir kita.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

34. Tarptautinio oro uosto žemė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų ribų žemės plotas, skirtas tarptautinio oro uosto reikmėms.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

35. Tarptautinis oro uostas – oro uostas, į kurį atskrenda ir iš kurio išskrenda tarptautinius skrydžius atliekantys orlaiviai, kuriame taip pat atliekamos pasienio, muitinės, medicininio karantino, higieninės kontrolės ir kitos procedūros.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

36. Valdomoji oro erdvė – nustatyto dydžio oro erdvė, kurioje teikiamos skrydžių valdymo paslaugos skrydžiams pagal vizualiųjų skrydžių taisykles ir skrydžių pagal prietaisus taisykles, atsižvelgiant į oro erdvės klasifikaciją.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

37. Valstybės orlaivis – krašto apsaugos, muitinės ir vidaus reikalų tarnybų naudojamas orlaivis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

38. Vežėjas – įmonė, turinti galiojantį vežėjo pažymėjimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

39. Vežėjo pažymėjimas – dokumentas, patvirtinantis, kad vežėjas turi profesinių ir organizacinių pajėgumų saugiai verstis vežėjo pažymėjime nurodyta veikla.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

3 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Aviacijos veikla suverenioje Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurią sudaro žemės gelmės, vidaus vandenys, teritoriniai vandenys ir oro erdvė virš jų, galima tik vadovaujantis šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytais sąlygomis.

2. Šis įstatymas bei jo pagrindu priimti kiti teisės aktai taikomi taip pat ir už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų esantiems Lietuvos Respublikoje registruotiems orlaiviams, jeigu jie neprieštarauja teisės aktams tos valstybės, kurios teritorijoje yra minėti orlaiviai.

3. Užsienio valstybių teisės aktai taikomi šių valstybių orlaiviams, esantiems Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu jie neprieštarauja šiam įstatymui ir kitiems teisės aktams.

4. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatyti kitokie reikalavimai nei tie, kuriuos numato aviacijos santykius reglamentuojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai, taikomi tarptautinių sutarčių reikalavimai.

5. Šis įstatymas netaikomas bemotoriams orlaiviams, kurių minimalus greitis ne mažesnis kaip 45 kilometrai per valandą, maksimali pakilimo masė neviršija 170 kilogramų, kai šie orlaiviai naudojami vaikų aviaciniam švietimui ir mokymui.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-2399](#), 2004-07-15, *Žin.*, 2004, Nr. 120-4438 (2004-08-03), i. k. 1041010ISTA0IX-2399

6. Šio įstatymo III skyriaus pirmojo, antrojo ir ketvirtojo skirsnių nuostatos netaikomos eksperimentinės kategorijos orlaiviams ir orlaiviams, lengvesniems už orą (laisviesiems aerostatoms, pririšamiesiems aerostatoms, dirižabliams). Reikalavimus jiems nustato Civilinės aviacijos administracija, atsižvelgdama į skrydžių saugos užtikrinimą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

4 straipsnis. Kiti civilinės aviacijos teisės aktai

Civilinę aviaciją reglamentuojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai turi atitikti Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (toliau – Čikagos konvencija) reikalavimus ir, kiek tai priimtina Lietuvos Respublikai, šios konvencijos prieduose pateiktus standartus,

rekomenduojamą praktiką bei procedūras, taip pat atitinkamus Europos Sąjungos bei Jungtinės aviacijos institucijos reikalavimus.

5 straipsnis. Aviacijos valstybinis valdymas

1. Aviacijos valstybinį valdymą pagal savo kompetenciją Lietuvos Respublikoje vykdo Vyriausybė, Krašto apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, kariuomenės vadas ir Civilinės aviacijos administracija (toliau – CAA).

2. *Neteko galios 2011-03-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

6 straipsnis. Civilinės aviacijos administracija

1. CAA pagal savo kompetenciją įgyvendina valstybės civilinės aviacijos plėtros strategiją ir teikia Susisiekimo ministerijai siūlymus rengiant civilinės aviacijos plėtros programas.

2. CAA, jei tai būtina, suderinusi su kariuomenės vadu, nustato reikalavimus civilinei aviacijai šiam įstatymui įgyvendinti ir vykdo civilinės aviacijos, įskaitant antžeminę įrangą ir aviacijai teikiamas paslaugas, valstybinę priežiūrą.

3. CAA organizuoja Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos įgyvendinimą, išduoda licencijas, pažymėjimus, taip pat atlieka kitas teisės aktų jai suteiktas funkcijas.

4. CAA yra biudžetinė įstaiga, išlaikoma iš valstybės biudžeto ir atskaitymų nuo rinkliavų už oro navigacijos paslaugas bei naudojimąsi oro uostais. Šių atskaitymų dydį nustato Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

5. CAA darbuotojų komandiruočių, susijusių su ne Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių orlaivių tinkamumo skraidyti priežiūra, išlaidas atlygina orlaivių savininkai arba naudotojai. CAA darbuotojų komandiruočių, susijusių su ne Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančių vežėjų veiklos priežiūra, mokymo įstaigų akreditavimu ir priežiūra, orlaivių ir jų įrangos gamybos bei techninės priežiūros organizacijų, orlaivių tinkamumo skraidyti testavimo vadybos organizacijų tvirtinimu ir priežiūra, išlaidas atlygina atitinkamai vežėjai, minėtos įstaigos ir organizacijos. Šioje dalyje nurodytų išlaidų atlyginimo tvarką nustato susisiekimo ministras.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

7 straipsnis. Kariuomenės vadas

1. Kariuomenės vadas pagal savo kompetenciją įgyvendina karinės aviacijos politiką ir teikia siūlymus rengiant karinės aviacijos plėtros programą.

2. Kariuomenės vadas, jei tai būtina, suderinęs su CAA, nustato reikalavimus karinei aviacijai šiam įstatymui įgyvendinti ir vykdo karinės aviacijos, įskaitant antžeminius įrenginius ir aviacijai teikiamas paslaugas, valstybinę priežiūrą. Tuo tikslu karinėse oro pajėgose turi būti įsteigtas Skrydžių saugos departamentas.

3. Kariuomenės vadas koordinuoja karinių skrydžių saugos programos įgyvendinimą, išduoda licencijas, pažymėjimus ir vykdo kitų teisės aktų jam suteiktas funkcijas.

4. Kariuomenės vadas nustato reikalavimus kariniams aerodromams.

5. Įstatymų nustatyta tvarka kariuomenės vadas gali deleguoti šiame įstatyme nustatytas teises ir pareigas karinių oro pajėgų vadui. Deleguojamas teises ir pareigas kariuomenės vado siūlymu tvirtina krašto apsaugos ministras.

8 straipsnis. Civilinės aviacijos objektų nuosavybė

1. Civiliniai orlaiviai, oro uostai ir aerodromai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybei, fiziniams asmenims ir Lietuvos Respublikoje registruotiems juridiniams asmenims.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

2. Skrydžių valdymo sistemos įrenginiai ir tarptautinių oro uostų infrastruktūra yra valstybės nuosavybė.

9 straipsnis. Orlaivių nacionalinė priklausomybė

1. Lietuvos Respublikos civilinių arba karinių orlaivių registre registruotas orlaivis turi Lietuvos nacionalinę priklausomybę.

2. Lietuvos Respublikoje, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus, leidžiama naudoti tik tuos orlaivius, kurie turi Lietuvos nacionalinę priklausomybę.

3. Orlaiviai, turintys kitos valstybės nacionalinę priklausomybę, Lietuvos Respublikoje gali būti naudojami tik pagal Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį su juos registravusia valstybe arba pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka suteiktą leidimą.

10 straipsnis. Statinių statyba ir ženklėjimas bei žiburių įrengimas

1. Statinių statyba bei rekonstrukcija ir ūkinė veikla aerodromo apsaugos bei sanitarinėse apsaugos zonose leidžiama Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Aerodromo sanitarinės apsaugos zonos teritorijos ribos nustatomos atsižvelgiant į triukšmo, elektromagnetinės energijos dydžius, oro, dirvožemio bei vandens taršą.

3. Aukšti statiniai turi būti ženklėjami tam tikrais nakties ir dienos ženklais. Jų įrengimo ir naudojimo tvarką nustato CAA, suderinusi su kariuomenės vadu.

4. CAA ir kariuomenės vadas atitinkamai turi teisę uždrausti civilinių ir karinių aerodromų apsaugos zonose įrengti arba naudoti žiburius, galinčius kelti pavojų orlaivių skrydžių saugai.

11 straipsnis. Aerodromų naudojimas civilinių ir valstybės orlaivių reikmėms

Civilinių aerodromų naudojimo valstybės orlaivių reikmėms ir karinių aerodromų naudojimo civilinių orlaivių reikmėms tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.

12 straipsnis. Valstybės orlaivių eksploatavimas

1. Kariuomenės vadas nustato karinių orlaivių skrydžiams taikomas reikalavimus. Šie reikalavimai turi būti tokie, kad nekeltų grėsmės civilinių orlaivių saugai, ir todėl turi būti derinami su CAA. Karinių orlaivių eksploatavimo priežiūrą atlieka kariuomenės vadas.

2. Nekariniai valstybės orlaiviai registruojami Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre ir jiems taikomos šio įstatymo III skyriaus civilinės aviacijos taisyklės. Tokiems nekariniams valstybės orlaiviams CAA gali padaryti šio įstatymo III skyriaus taisyklių išimtis, jeigu atitinkami skrydžiai nekenks tarptautiniam ar komerciniam vidaus eismui, įskaitant oro erdvę ir oro uostus, naudojamus šiam eismui. Prireikus CAA nustato ir kitus reikalavimus. Nekarinių valstybės orlaivių eksploatavimą prižiūri CAA.

3. Jeigu konkrečiais atvejais Vyriausybė nenusprendžia kitaip, karinių orlaivių avarijos ir incidentai tiriami krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

II SKYRIUS

ORO ERDVĖ, ORO NAVIGACIJOS IR KITOS PASLAUGOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

13 straipsnis. Lietuvos Respublikos oro erdvė

1. Lietuvos Respublikai priklauso išimtinės teisės į oro erdvę, esančią virš jos sausumos teritorijos, vidaus ir teritorinių vandenų.

2. Vyriausybė užtikrina tinkamą Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimą, paskirstymą ir kontrolę, siekdama užtikrinti, kad civiliniai orlaiviai ją naudotų efektyviausiai, atsižvelgdami į oro erdvės poreikius nacionalinio saugumo tikslams.

3. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato oro erdvės pažeidimų fiksavimo ir informacijos apie užfiksuotus oro erdvės pažeidimus perdavimo tvarką.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

14 straipsnis. Oro erdvės tvarkyba ir skrydžių taisyklės

1. Oro erdvės organizavimas ir skrydžių taisyklės turi kiek įmanoma tiksliau atitikti Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (toliau – ICAO) standartus ir rekomenduojamą praktiką. Specialūs reikalavimai, taikomi tik karinių orlaivių skrydžiams, turi būti tokie, kad nekeltų grėsmės civilinių orlaivių saugai.

2. Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimą ir skrydžių taisykles kartu rengia CAA ir kariuomenės vadas, o tvirtina Vyriausybė. Specialius reikalavimus, taikomus tik karinių orlaivių skrydžiams, nustato kariuomenės vadas.

3. Oro erdvėje virš jūros dalies, esančios už teritorinių vandenų, kurioje Lietuvos Respublika pagal tarptautines sutartis yra prisiėmusi atsakomybę teikti oro eismo paslaugas, taikomos Lietuvos Respublikos skrydžių taisyklės.

4. Karinės būtinybės arba visuomenės saugos sumetimais susisiekimo ministras gali paskelbti tam tikras oro erdvės dalis kaip draudžiamas, ribojamas arba pavojingas civilinei aviacijai zonas, kuriose taikomos specialios procedūros. Tokie sprendimai priimami CAA teikimu, suderintu su kariuomenės vadu. Draudimai ir apribojimai neturi būti taikomi ilgiau, negu to reikalauja juos sukėlusios priežastys.

14¹ straipsnis. Oro navigacijos paslaugos

1. Oro navigacijos paslaugas gali teikti tik juridiniai asmenys, turintys atitinkamą oro navigacijos paslaugų teikėjo pažymėjimą.

2. Oro navigacijos paslaugų teikėjai, norintys gauti oro navigacijos paslaugų arba atskiros rūšies oro navigacijos paslaugos teikėjo pažymėjimą, turi atitikti 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 549/2004, nustatančio bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (Pagrindų reglamentas), 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 550/2004 dėl oro navigacijos paslaugų teikimo bendrame Europos danguje (Paslaugų teikimo reglamentas), 2005 m. gruodžio 20 d. Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 2096/2005, nustatančio bendruosius oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimus, įgyvendinimo taisyklių, kurias Europos Komisija priima įgyvendindama Pagrindų reglamento 3 straipsnyje nurodytas priemones, taip pat kitų teisės aktų reikalavimus.

3. Oro navigacijos paslaugų teikėjų pažymėjimų išdavimo tvarką nustato, juos išduoda arba kitose Europos Bendrijos valstybėse išduotą pažymėjimą pripažįsta CAA.

4. CAA turi teisę visada patikrinti, ar oro navigacijos paslaugų teikėjai atitinka keliamus reikalavimus ir kaip teikiamos oro eismo paslaugos, o jos įgalioti atstovai, laikydamiesi įslaptintos informacijos apsaugai taikomų reikalavimų, turi teisę nekliudomi pateikti į oro eismo paslaugų teikėjo administracines ir gamybinės patalpas, susijusias su oro eismo paslaugų teikimu, apžiūrėti įrenginius, taip pat susipažinti su visa reikalinga informacija ir dokumentais.

Papildyta straipsniu:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

15 straipsnis. Oro eismo paslaugos

1. Oro eismo paslaugas civiliniams ir valstybės orlaiviams taikos metu teikia susisiekimo ministro paskirtas juridinis asmuo, turintis atitinkamą oro navigacijos paslaugų teikėjo pažymėjimą.

2. Oro eismo paslaugų teikimo sąlygas ir tvarką kartu rengia CAA ir kariuomenės vadas, o tvirtina susisiekimo ministras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

3. Susisiekimo ministras Vyriausybės pritarimu turi teisę sudaryti su atitinkamais kitų valstybių paslaugų teikėjais, turinčiais Bendrijoje išduotą paslaugų teikėjo pažymėjimą, institucijomis arba tarptautinėmis organizacijomis sutartis dėl oro eismo paslaugų teikimo ir su tuo susijusių kitų funkcijų perdavimo tam tikrose Lietuvos Respublikos oro erdvės dalyse arba priimti tokius įsipareigojimus iš kitų valstybių ar tarptautinių organizacijų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

16 straipsnis. Ryšių, navigacijos ir stebėjimo paslaugos bei skrydžių valdymo įrenginiai

1. Ryšių, navigacijos ir stebėjimo paslaugų teikimo tvarką ir sąlygas nustato CAA.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

2. Teikiant oro eismo paslaugas galima naudoti tik tuos ryšių, navigacijos, stebėjimo ir skrydžių valdymo įrenginius, kurie atitinka CAA nustatytus reikalavimus. Karinėje aviacijoje ir koviniam valdymui naudojamiems įrenginiams, kurie gali turėti įtakos civilinių orlaivių skrydžių saugai, taikomi CAA nustatyti reikalavimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

17 straipsnis. Oro navigacijos informacijos paslaugos

1. Oro navigacijos informacijos paslaugų teikimo tvarką ir sąlygas nustato CAA.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

2. Asmenys, turintys oro navigacijos informacijos, privalo ją nemokamai teikti CAA arba jos įgaliotam juridiniam asmeniui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

18 straipsnis. Meteorologijos paslaugos

1. Meteorologijos paslaugas teikia aplinkos ministro paskirtas juridinis asmuo, turintis atitinkamą oro navigacijos paslaugų teikėjo pažymėjimą.

2. Meteorologijos paslaugų teikimo tvarką ir sąlygas rengia CAA su Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, o tvirtina aplinkos ministras ir susisiekimo ministras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

3. Aplinkos ministras Vyriausybės pritarimu turi teisę sudaryti su atitinkamais kitų valstybių paslaugų teikėjais, turinčiais Bendrijoje išduotą paslaugų teikėjo pažymėjimą, institucijomis arba tarptautinėmis organizacijomis sutartis dėl meteorologijos paslaugų teikimo ir su tuo susijusių kitų funkcijų perdavimo tam tikrose Lietuvos Respublikos oro erdvės dalyse arba priimti tokius įsipareigojimus iš kitų valstybių ar tarptautinių organizacijų.

Straipsnio pakeitimai:

19 straipsnis. Paieška ir gelbėjimas

1. Paieškos ir gelbėjimo darbus, įvykus ar gresiant orlaivio avarijai, vykdo Vyriausybės įgaliotos institucijos.

2. Paieškos ir gelbėjimo darbų, įvykus ar gresiant orlaivio avarijai, organizavimo ir vykdymo taisyklės nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

III SKYRIUS CIVILINĖ AVIACIJA

PIRMASIS SKIRSNIS ORLAIVIŲ REGISTRAVIMAS IR ŽENKLINIMAS

20 straipsnis. Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro tvarkytojas

Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro tvarkytojas yra CAA.

21 straipsnis. Civilinių orlaivių registravimo sąlygos

1. Orlaivis registruojamas Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre, jeigu:

1) orlaivio savininkas yra Lietuvos Respublikos pilietis arba juridinis asmuo, registruotas Lietuvos Respublikoje, Lietuvos valstybė arba savivaldybė;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, Žin., 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

2) orlaivis turi tinkamumo skraidyti pažymėjimą;

3) orlaivis neregistruotas kitos valstybės orlaivių registre.

2. Užsienio valstybės juridiniam ar fiziniam asmeniui priklausantis orlaivis, jeigu jis yra nuolat eksploatuojamas iš Lietuvos Respublikos oro uosto, gali būti registruojamas Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre nepaisant šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytų sąlygų.

3. Orlaivis, kurio naudotojas yra Lietuvos Respublikos fizinis ar juridinis asmuo, gali būti registruojamas Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre, jeigu šis orlaivis nuolat eksploatuojamas iš Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos oro uosto, nepaisant šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytų sąlygų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, Žin., 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

4. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte numatyti reikalavimai netaikomi tais atvejais, kai tinkamumo skraidyti pažymėjimui išduoti būtina atlikti bandomuosius skrydžius.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, Žin., 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

22 straipsnis. Dokumentai, reikalingi orlaiviui registruoti

Orlaivio savininkas arba jo įgaliotas atstovas privalo raštu pateikti CAA paraišką registruoti orlaivį. Prie paraiškos turi būti pridėti dokumentai, patvirtinantys, kad pareiškėjas yra orlaivio savininkas, ir įvykdytos kitos šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

23 straipsnis. Registruotina informacija

CAA turi įrašyti į Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registrą informaciją apie orlaivį, jo savininką ir orlaivio naudotoją, orlaivio įkeitimą, jeigu šis įkeistas, arba orlaivio areštą.

24 straipsnis. Laikinas registravimas

Orlaivis gali būti laikinai įrašytas į Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro priedą, savininkui arba jo įgaliotam atstovui pateikus paraišką, jeigu orlaivis yra užsienyje, o jo nuosavybės teisės perduotos savininkui Lietuvos Respublikoje, tačiau ne visos sąlygos, būtinos galutiniam įregistravimui, yra patenkinamos. Tam, kad orlaivis būtų įregistruotas Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro priede, turi būti įvykdytos šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktų sąlygos.

25 straipsnis. Orlaivių nuoma

1. 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugpjūčio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 859/2008, ir 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių nustatytais atvejais orlaivių nuomos be įgulos ir nuomos su įgula sutartys turi būti patvirtintos Susisiekimo ministerijos ir (arba) CAA pagal susisiekimo ministro nustatytas sąlygas ir tvarką.

2. Protokolo dėl Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos pakeitimo (83 bis straipsnis), pasirašyto 1980 m. spalio 6 d. Monrealyje, nustatytais atvejais CAA turi teisę sudaryti sutartis su atitinkama kitos valstybės įgaliota institucija dėl funkcijų ir pareigų, susijusių su orlaivių, perdavimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

26 straipsnis. Civilinio orlaivio registravimo panaikinimas

1. Civilinio orlaivio registravimas panaikinamas:

- 1) jei orlaivio savininkas arba jo įgaliotas atstovas pateikia prašymą raštu;
- 2) jei pažeidžiamos šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nustatytos sąlygos;
- 3) jei orlaivis registruojamas kaip karinis orlaivis;
- 4) jei orlaivis yra sunaikintas arba prarastas, o prarasto orlaivio paieška nutraukta;
- 5) jei orlaivis pastaruosius trejus metus neturėjo galiojančio tinkamumo skraidyti pažymėjimo, išskyrus tuos atvejus, kai savininkas arba jo įgaliotas atstovas per CAA nustatytą laiką pateikė įrodymų, kad orlaivis yra tinkamas skraidyti.

2. Jeigu Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre įrašyta, kad orlaivis yra įkeistas arba areštuotas, jo registravimas negali būti panaikintas be įkaito davėjo sutikimo arba atitinkamų institucijų rašytinio pranešimo, kad orlaivio areštas panaikintas.

27 straipsnis. Orlaivio registravimo liudijimas

1. Įregistravus orlaivį, jo savininkui arba įgaliotam atstovui išduodamas orlaivio registravimo liudijimas.

2. Panaikinus civilinio orlaivio registravimą, jo registravimo liudijimas grąžinamas jį išdavusiai institucijai.

28 straipsnis. Nacionaliniai ir registravimo ženklai

1. Orlaiviai, registruoti Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre, turi būti ženklinami ICAO suteiktu valstybės nacionaliniu ženklu „LY“ bei CAA suteiktu registravimo ženklu.

2. Registravimo ženklų suteikimo bei orlaivių ženklinimo tvarką nustato CAA.

ANTRASIS SKIRSNIS ORLAIVIO TINKAMUMAS SKRAIDYTI IR APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMAI

29 straipsnis. Tinkamumo skraidyti reikalavimai

1. Lietuvos Respublikos oro erdvėje gali skristi tik orlaiviai, kurie yra tinkami skraidyti ir turi galiojantį tinkamumo skraidyti pažymėjimą.

2. Orlaivis gali būti pripažįstamas tinkamu skraidyti, jeigu jis atitinkamai suprojektuotas, pagamintas, įrengtas bei techniškai prižiūrimas ir jo skridimo savybės atitinka skrydžių saugos reikalavimus, kuriuos nustato CAA.

3. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai taikomi ir orlaivio atsarginėms dalims, prietaisams bei įrangai.

30 straipsnis. Tinkamumo skraidyti pažymėjimas

1. Orlaiviui, pripažintam tinkamu skraidyti, CAA išduoda tinkamumo skraidyti pažymėjimą, galiojantį iki jame nustatyto laiko. CAA, atsižvelgdama į orlaivio techninę būklę, gali nustatyti orlaivio eksploatavimo apribojimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

2. Gavusi rašytinę orlaivio savininko arba naudotojo paraišką, CAA turi teisę pratęsti tinkamumo skraidyti pažymėjimo galiojimą, jeigu nustato, kad orlaivis atitinka tinkamumo skraidyti reikalavimus.

3. Jeigu CAA nustato, kad Lietuvos Respublikoje registruotas orlaivis yra netinkamas skraidyti, ji turi sustabdyti tinkamumo skraidyti pažymėjimo galiojimą, kol bus nustatyta, kad orlaivis yra tinkamas skraidyti. Tinkamumo skraidyti pažymėjimas, kurio galiojimas buvo sustabdytas, turi būti grąžintas CAA.

4. Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka gali būti pripažįstami Čikagos konvencijos valstybių narių išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimai, jeigu jie išduoti laikantis ne mažesnių nei minimalūs reikalavimų, įrašytų į standartus, parengtus vadovaujantis Čikagos konvencija.

5. Paraiškų gauti orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimą pateikimo, tinkamumo skraidyti nustatymo, tinkamumo skraidyti pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, sustabdymo ir atšaukimo bei užsienio valstybių išduotų tinkamumo skraidyti pažymėjimų pripažinimo sąlygas ir tvarką nustato CAA.

31 straipsnis. Tinkamumo skraidyti priežiūra

1. Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre registruoto orlaivio tinkamumo skraidyti priežiūrą vykdo CAA.

2. CAA, vykdydama priežiūrą, atlieka orlaivio tinkamumo skraidyti tyrimą šiais būdais:

1) orlaivio savininko arba naudotojo pateiktų techninės priežiūros ir kitų techninių ataskaitų įvertinimu;

2) techninės orlaivio būklės įvertinimu;

3) prireikus bandomaisiais skrydžiais.

3. CAA savo nuožiūra gali patikrinti orlaivio tinkamumą skraidyti viso orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimo galiojimo metu arba patikrinti orlaivį jo savininko arba naudotojo prašymu.

4. Orlaivio savininkas arba naudotojas turi pateikti CAA visą informaciją apie orlaivio tinkamumą skraidyti, techninę priežiūrą, orlaivio dalių pakeitimą ar taisymą, taip pat visą statistinę informaciją apie jo naudojimą. CAA įgalioti atstovai, vykdydami orlaivio tinkamumo skraidyti priežiūrą, turi teisę netrukdomi pateikti į savininko arba naudotojo aviacijos paskirties administracines bei gamybines patalpas, taip pat į orlaivį ir juo skristi.

5. Bandomuosius skrydžius turi atlikti savininkas arba naudotojas, prižiūrimas CAA įgalioto atstovo.

32 straipsnis. Atsakomybė už orlaivio tinkamumą skraidyti

1. Už orlaivio tinkamumą skraidyti atsako jo savininkas arba naudotojas.

2. Orlaivio savininkas arba naudotojas privalo laikytis tinkamumo skraidyti nurodymų (direktyvų), išleidžiamų CAA arba valstybės, kurioje orlaivis buvo suprojektuotas ar pagamintas, jeigu CAA nenurodo kitaip.

3. Orlaivio savininkas arba naudotojas nedelsdamas privalo pranešti CAA apie visas aplinkybes, įvykius ir gedimus, kurie gali turėti įtakos orlaivio tinkamumui skraidyti.

33 straipsnis. Užsienio valstybių orlaivių tinkamumas skraidyti

1. CAA turi teisę įvertinti Lietuvos Respublikoje esančių užsienio valstybių orlaivių tinkamumą skraidyti.

2. Jeigu CAA nustato, kad užsienio valstybės orlaivis yra netinkamas skraidyti arba orlaivyje yra gedimų, kurie gali turėti įtakos tinkamumui skraidyti, CAA turi teisę neleisti jam pakilti. CAA privalo pranešti tos valstybės atsakingai institucijai apie orlaivio būklę ir CAA sprendimą. Jeigu užsienio valstybės institucija nusprendžia, kad orlaivis yra netinkamas skraidyti, bet tam tikromis sąlygomis jis gali būti perskraidintas į remonto vietą, tokiu atveju, jeigu bus įvykdytos šios institucijos ir CAA nustatytos sąlygos, orlaiviui leidžiama pakilti. Tokio skrydžio metu orlaivyje gali būti tik orlaivio įgula ir techniniai specialistai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

34 straipsnis. Aplinkos apsaugos reikalavimai

Lietuvos Respublikos oro erdve gali skristi tik orlaiviai, kurių keliamas triukšmas ir emisija neviršija aplinkos ministro ir susisiekimo ministro nustatyto lygio.

35 straipsnis. Leidimai specialiesiems skrydžiams

1. Išimtiniais atvejais CAA gali duoti leidimą specialiajam skrydžiui tokiu orlaiviu, kuriam bendra tvarka negali būti išduotas tinkamumo skraidyti pažymėjimas, bet toks orlaivis gali saugiai skraidyti laikydamasis tam tikrų apribojimų.

2. Tokie leidimai gali būti išduodami bandomiesiems skrydžiams, perskraidinti orlaivius į remonto vietą ir kitais atvejais.

36 straipsnis. Civilinių orlaivių, jų įrangos (komponentų) gamyba ir techninė priežiūra

1. CAA nustato civilinių orlaivių ir jų įrangos (komponentų) gamybos ir techninės priežiūros reikalavimus. Lietuvos Respublikoje įmonės gali gaminti civilinius orlaivius ar jų įrangą (komponentus), taip pat atlikti civilinių orlaivių techninės priežiūros darbus tik turėdamos atitinkamą CAA išduotą pažymėjimą ir laikydamasi šiame pažymėjime nurodytų reikalavimų. Vadovaujantis 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiančiu Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinančiu Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB, Lietuvos Respublikoje gaminami civiliniai orlaiviai sertifikuojami Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

2. Pažymėjimų, suteikiančių civilinių orlaivių, jų įrangos (komponentų) gamybos ir techninės priežiūros darbų atlikimo teisę, išdavimo sąlygas ir tvarką nustato CAA. CAA prižiūri, kaip pažymėjimus turinčios įmonės laikosi nustatytų reikalavimų. CAA atstovai turi teisę nekludomi apžiūrėti pažymėjimus turinčių įmonių gamybines patalpas ir įrangą, taip pat gauti visą informaciją ir dokumentus, susijusius su pažymėjime nurodytos veiklos vykdymu.

3. Šio straipsnio 1 dalies reikalavimai netaikomi orlaiviams ir jų įrangai (komponentams), kurie neturi EASA išduotų ar pripažintų tipo pažymėjimų, gaminti ar jų techninei priežiūrai vykdyti. Tokių orlaivių gamybos, techninės priežiūros vykdymo, tinkamumo skraidyti nustatymo ir naudojimo sąlygas bei tvarką nustato CAA.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

TREČIASIS SKIRSNIS

ORO UOSTAI, AERODROMAI IR LAUKO AIKŠTELĖS

37 straipsnis. Civilinio aerodromo statyba ir rekonstrukcija

1. Civilinis aerodromas, taip pat skrydžių valdymo sistemos įrenginiai statomi arba rekonstruojami Statybos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka bei suderinus su CAA. Civilinio aerodromo vieta numatoma teritorijų planavimo dokumentuose.

2. Jeigu aerodromo apsaugos zonoje augantys medžiai, jų grupės ir krūmai kelia pavojų skrydžių saugai, jie kertami ar kitaip pertvarkomi teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

38 straipsnis. Reikalavimai oro uostui, iš kurio vyksta oro susisiekimas

1. Oro susisiekimas gali būti vykdomas tik iš oro uostų, kurie atitinka CAA nustatytus reikalavimus.

2. Oro uoste, iš kurio vyksta tarptautiniai skrydžiai, turi būti atitinkamos muitinės, pasienio kontrolės ir kitos tarnybos.

39 straipsnis. Tikrinančiųjų institucijų veikla oro uoste

Tam tikrose tarptautinio oro uosto teritorijos dalyse steigiami ar veikia Valstybės sienos apsaugos tarnybos bei muitinės kontrolės punktai. Jų teritorijos ribas nustato susisiekimo ministras, suderinęs su Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir Muitinės departamentu prie Finansų ministerijos.

40 straipsnis. Civilinio aerodromo priežiūra

CAA turi teisę visada patikrinti, ar civilinis aerodromas atitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytus reikalavimus. CAA įgalioti atstovai turi teisę nekliudomi įeiti ir apžiūrėti atitinkamus objektus, įrangą bei įrengimus, gauti visą reikiamą informaciją, dokumentus ir kitą medžiagą, susijusius su civilinio aerodromo tinkamumu naudoti.

41 straipsnis. Lauko aikštelės

1. Lauko aikštelė – žemės arba vandens paviršiaus plotas, turintis minimalią įrangą ir skirtas laikinai sraigtasparniams, sklandytuvams ir lengviesiems lėktuvams atskristi, išskristi ir judėti.

2. Lauko aikštelių įrengimo ir naudojimo sąlygas bei tvarką nustato CAA.

42 straipsnis. Civilinių aerodromų tinkamumas naudoti

1. Civilinių orlaivių skrydžiams gali būti naudojami tik tie civiliniai aerodromai, kurie atitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus ir turi CAA išduotą galiojantį tinkamumo naudoti pažymėjimą.

2. Civilinio aerodromo tinkamumo naudoti pažymėjimas išduodamas, pratęsiamas, taip pat nutraukiamas arba sustabdomas jo galiojimas CAA nustatyta tvarka ir sąlygomis.

3. Už tai, kad civiliniai aerodromai atitiktų nustatytus reikalavimus, atsako aerodromą valdantis fizinis ar juridinis asmuo. Civilinį aerodromą valdantis fizinis ar juridinis asmuo nedelsdamas privalo pranešti CAA apie visas aplinkybes, įvykius arba gedimus, kurie gali turėti įtakos aerodromo ir nustatytų reikalavimų atitikčiai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

43 straipsnis. Orlaivių atskridimo ir išskridimo laiko koordinavimas

1. Orlaivių atskridimo ir išskridimo laikas koordinuojamas vadovaujantis 1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpsnių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 793/2004) nuostatomis.

2. Įgyvendindama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą koordinavimą, Susisiekimo ministerija paskelbia oro uostą, kuriame darbas palengvinamas sudarant tvarkaraščius arba kuris yra koordinuojamas, nustato orlaivių atskridimo ir išskridimo laiko koordinavimo oro uostuose sąlygas ir tvarką, skiria oro uosto tvarkaraščių sudarytoją arba laiko tarpsnių koordinatorių, koordinuojamame oro uoste sudaro laiko tarpsnių koordinavimo komitetą.

3. Oro uosto laiko tarpsnių koordinatoriui netaikoma civilinė atsakomybė už žalą, padarytą vykdant šio straipsnio 1 dalyje nurodytame reglamente numatytas funkcijas, išskyrus atvejus, kai žala padaryta dėl didelio neatsargumo ar tyčios.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

44 straipsnis. Tarptautinių oro uostų žemė

1. Tarptautinių oro uostų žemė yra valstybės nuosavybė.

2. Tarptautinį oro uostą valdanti valstybės institucija, valstybės ar savivaldybės įmonė oro uosto žemę valdo, naudoja ir ja disponuoja turto patikėjimo teisėmis, vadovaudamasi šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais. Tarptautinio oro uosto teritorijos ribas ir plotą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Tarptautinį oro uostą valdanti valstybės institucija, valstybės ar savivaldybės įmonė turi teisę išnuomoti tarptautinio oro uosto žemės sklypus su šio oro uosto veikla susijusioms reikmėms, taip pat juridiniams ar fiziniams asmenims, kurių veikla nesusijusi su šio oro uosto veikla, šiems asmenims priklausantiems nuosavybės teise ar nuomojamiems pastatams, statiniams ar įrenginiams, esantiems tarptautinio oro uosto teritorijoje, eksploatuoti. Kontroliuojamoje teritorijoje esanti tarptautinio oro uosto žemė gali būti išnuomojama tik su šio oro uosto veikla susijusioms reikmėms. Žemės sklypai išnuomojami aukciono būdu, išskyrus žemės sklypus, užstatytus fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiais nuosavybės teise ar jų nuomojamais pastatais, statiniais ir įrenginiais (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui). Žemės sklypai, užstatyti fizinių ar juridinių asmenų nuomojamais pastatais, statiniais ar įrenginiais, išnuomojami tik šių pastatų, statinių ar įrenginių nuomos terminui. Žemės sklypai išnuomojami teritorijų planavimo dokumentuose nustatyto dydžio, kuris būtinas pastatams, statiniams ar įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį.

4. Tarptautinio oro uosto žemės nuomos aukciono ir ne aukciono būdu tvarką, oro uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką ir oro uosto žemės nuomos mokesčio dydžius tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

5. Valstybės institucijoms, kurių veikla tarptautiniame oro uoste privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, oro uosto žemė perduodama neatlygintinai naudotis Žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Sprendimus perduoti neatlygintinai naudotis oro uosto žeme priima įmonės vadovas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

KETVIRTASIS SKIRSNIS CIVILINĖS AVIACIJOS SPECIALISTAI

45 straipsnis. Specialistų rengimas

1. Specialistus rengti, perkvalifikuoti ir kelti jų kvalifikaciją gali CAA akredituotos mokymo įstaigos.

2. Susisiekimo ministro nustatyta tvarka CAA akredituoja ir išduoda atitinkamus pažymėjimus:

1) mokymo įstaigoms, rengiančioms ir perkvalifikuojančioms orlaivių techninės priežiūros specialistus ir atitinkančioms 2003 m. lapkričio 20 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo IV priedo reikalavimus;

2) mokymo įstaigoms, rengiančioms ir perkvalifikuojančioms orlaivių įgulų narius bei skrydžių vadovus ir atitinkančioms CAA nustatytus reikalavimus.

3. Susisiekimo ministro nustatyta tvarka CAA gali sustabdyti mokymo įstaigos pažymėjimo galiojimą ir nustatyti terminą trūkumams pašalinti, jeigu mokymo įstaiga:

1) užsiima veikla, kuri nenurodyta išduotame pažymėjimo priede;

2) neatitinka šio straipsnio 2 dalyje išvardytų ir jai taikomų reikalavimų;

3) nesilaiko nustatytų skrydžių saugos reikalavimų.

4. Mokymo įstaigos pažymėjimo galiojimas panaikinamas:

1) jeigu mokymo įstaigos pažymėjimo galiojimas buvo sustabdytas, o mokymo įstaiga per CAA nustatytą terminą nepašalina nurodytų trūkumų;

2) mokymo įstaigos prašymu;

3) likvidavus mokymo įstaigą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

46 straipsnis. Specialisto licencija

1. Naudoti orlaivius ir atlikti jų techninę priežiūrą, atlikti civilinėms reikmėms skirtų ir skrydžių saugą užtikrinančių sistemų ir įrenginių techninę priežiūrą, teikti skrydžių valdymo paslaugas leidžiama asmenims, turintiems atitinkamą CAA išduotą specialisto licenciją. Specialisto licencijos išduodamos aviacijos specialistams – skrydžio įgulos nariams, skrydžių vadovams, skrydžių dispečeriams, aviacijos inžinieriams, technikams ir mechanikams, skrydžių valdymo elektronikos specialistams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

2. Specialistų licencijavimo sąlygas ir tvarką nustato susisiekimo ministras.

3. Licencijuojamų specialistų sveikatos būklės reikalavimus nustato sveikatos apsaugos ministras ir susisiekimo ministras.

4. Užsienio valstybėje išduotų specialisto licencijų pripažinimo sąlygas ir tvarką nustato CAA, vadovaudamasi 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiančio Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinančio Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB, nuostatomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

47 straipsnis. Testai ir tikrinimai

CAA turi teisę visada patikrinti asmens, turinčio licenciją ar licencijos pripažinimo pažymėjimą, teorines žinias ir praktinius įgūdžius, taip pat reikalauti pasitikrinti sveikatą.

48 straipsnis. Licencijų galiojimo sustabdymas ir nutraukimas

1. Susisiekimo ministro nustatyta tvarka CAA gali nutraukti arba sustabdyti licencijos galiojimą, jeigu:

1) specialistas nesilaikė šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų skrydžių saugos bei aviacijos saugumo reikalavimų;

- 2) specialistas naudojosi licencijos suteiktomis teisėmis būdamas apsvaigęs nuo alkoholio, narkotikų, psichotropinių arba kitų medžiagų;
- 3) specialisto sveikatos būklė neatitinka nustatytų reikalavimų;
- 4) specialistas nuteistas už padarytą tyčinę nusikalstamą veiką;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, Žin., 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 10210101STA0IX-1175

- 5) specialisto kvalifikacija neatitinka nustatytų reikalavimų.
2. CAA turi teisę sustabdyti licencijos galiojimą tol, kol bus atliktas oficialus tyrimas ir priimtas galutinis sprendimas dėl licencijos galiojimo atnaujinimo arba nutraukimo.
3. Šio straipsnio nuostatos taikomos ir specialistams, kurie turi Lietuvos Respublikoje pripažintas užsienyje išduotas licencijas.

PENKTASIS SKIRSNIS

ORLAIVIO ĮGULA IR JO VADAS

49 straipsnis. Orlaivio įgula

1. Orlaivio savininkas arba naudotojas privalo sukomplektuoti skrydžio įgulą pagal gamintojo arba CAA kiekvieno orlaivio tipui nustatytus reikalavimus.
2. Orlaivio įgulos nariai skrydžio laiku privalo turėti galiojančias specialisto licencijas ir sveikatos pažymėjimus.
3. Draudžiama eksploatuoti orlaivį, kai sukomplektuota ne visa skrydžio įgula.
4. Orlaivio įgulos nariai privalo tiksliai vykdyti darbo technologijoje nustatytas funkcijas ir aukštesniųjų įgulos narių nurodymus.
5. Draudžiama eksploatuoti orlaivį įgulos nariui, apsvaigusiam nuo alkoholio, narkotikų, psichotropinių arba kitų medžiagų.
6. Draudžiama įgulos nariui eksploatuoti orlaivį sergant, labai pavargus ar esant kitoms panašioms priežastims, dėl kurių jis negali tinkamai atlikti savo pareigų.

50 straipsnis. Orlaivio vadas

1. Orlaivio vadu galima skirti tik pilotą. Jei orlaivio įguloje yra tik vienas pilotas, jis yra ir orlaivio vadas.
2. Orlaivio įgulos darbui skrydžio laiku vadovauja orlaivio vadas.
3. Keleiviams yra privalomi orlaivio vado nurodymai, kuriais siekiama palaikyti tvarką bei užtikrinti skrydžio saugą ir saugumą orlaivyje.

51 straipsnis. Orlaivio vado pareigos

Orlaivio vadas privalo:

- 1) iki skrydžio įsitikinti, kad orlaivis yra parengtas skrydžiui, sukomplektuota bei pasirengusi visa skrydžio įgula ir orlaivyje yra visi reikiami dokumentai;
- 2) eksploatuoti orlaivį pagal nustatytas taisykles ir kontroliuoti skrendančio orlaivio techninę būklę;
- 3) pranešti CAA apie visas aplinkybes, įvykius arba gedimus, galinčius turėti įtakos orlaivio tinkamumui skraidyti;
- 4) rūpintis orlaivio keleivių, krovinių, bagažo ir pašto sauga bei saugumu ir palaikyti tvarką orlaivyje;
- 5) kilus skrydžių saugos pavojui, vykdyti teisės aktų nustatytus reikalavimus ir procedūras, užtikrinančius saugią skrydžių baigtį; apie veiksmus, kurių buvo imtasi, pranešti oro eismo paslaugų tarnybai;
- 6) apie avariją ar incidentą ir jo aplinkybes nedelsdamas pranešti CAA;
- 7) mirties arba gimimo skrendančiame orlaivyje atveju surašyti atitinkamą aktą.

52 straipsnis. Orlaivio vado teisės

Orlaivio vadas turi teisę:

- 1) atsisakyti priimti į orlaivį įgulos narius, keleivius arba krovinį, taip pat duoti nurodymą keleiviams išlipti arba iškrauti krovinį, jeigu to reikalauja aplinkybės;
- 2) imtis visų reikiamų priemonių tvarkai orlaivyje ir skrydžio saugai palaikyti;
- 3) prireikus kreiptis pagalbos į keleivius;
- 4) imtis priemonių teisės pažeidimui ar nusikalstamai veikai tirti, jeigu jie padaryti orlaivyje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

- 5) sulaikyti nusikalstamos veikos padarymu įtariamą asmenį ir, orlaiviui nutūpus, perduoti jį atitinkamoms teisėsaugos institucijoms;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

- 6) priimti galutinį sprendimą kilti išskrendant, nutraukti skrydį ir grįžti į išskridimo aerodromą ar tūpti atsarginiame aerodrome ir ekstremaliomis sąlygomis tūpti priverstinai.

53 straipsnis. Užsienio valstybės orlaivio vadas

Užsienio valstybės orlaivio vadas Lietuvos Respublikoje turi tas pačias teises ir pareigas, nustatytas šio įstatymo 51 ir 52 straipsniuose.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS VEŽĖJO PAŽYMĖJIMAS IR LICENCIJA

54 straipsnis. Vežėjo pažymėjimas

1. Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdyti oro susisiekimą ir specialiuosius aviacijos darbus galima tik turint galiojantį vežėjo pažymėjimą. Jį susisiekimo ministro nustatyta tvarka išduoda arba pripažįsta galiojančiu CAA.
2. Šio straipsnio 1 dalies reikalavimai taip pat taikomi verčiantis orlaivių nuomos veikla, kai atsakomybė už orlaivio tinkamumą skraidyti tenka nuomotojui.

55 straipsnis. Reikalavimai vežėjo pažymėjimui gauti

1. CAA turi teisę išduoti vežėjo pažymėjimą tik įsitikinusi, kad pareiškėjas turi užtektinai lėšų, žinių, įgūdžių, patirties ir reikiamą personalą, organizacinę struktūrą, orlaivius, patalpas bei įrangą, reikalingus saugiai ir patikimai dirbti naudojantis teisėmis, kurias suteikia vežėjo pažymėjimas.
2. Kartu su vežėjo pažymėjimu CAA išduoda pažymėjimo priedą. Jame nurodoma leistina veikla, jai taikomos sąlygos bei apribojimai.
3. Vežėjas privalo pranešti CAA apie visus pasikeitimus, kurie daro įtaką vežėjo pažymėjime arba jo priede numatytoms sąlygoms ir apribojimams.
4. CAA privalo nuolat vykdyti vežėjų priežiūrą. CAA įgalioti atstovai, vykdydami vežėjo priežiūrą, turi teisę netrukdomi patekti į vežėjo administracines bei gamybines patalpas, taip pat į orlaivį ir skristi juo, gauti visą vežėjo priežiūrai vykdyti reikalingą informaciją ir dokumentus.

56 straipsnis. Licencija oro susisiekimui vykdyti

1. Oro susisiekimui vykdyti vežėjas privalo turėti Susisiekimo ministerijos arba jos įgaliotos CAA išduotą licenciją.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1744](#), 2003-09-23, *Žin.*, 2003, Nr. 94-4248 (2003-10-08), i. k. 1031010ISTA0IX-1744

2. *Neteko galios 2007-05-29.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1744](#), 2003-09-23, *Žin.*, 2003, Nr. 94-4248 (2003-10-08), i. k. 1031010ISTA0IX-1744

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta licencija vežėjui išduodama pagal 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių nuostatas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2197](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2531 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2197

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

57 straipsnis. Licencijos oro susisiekimui vykdyti išdavimas, sustabdymas ir panaikinimas

Licencijų oro susisiekimui vykdyti išdavimo, galiojimo sustabdymo ir panaikinimo sąlygas bei tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

SEPTINTASIS SKIRSNIS SKRYDŽIŲ VYKDYMAS

58 straipsnis. Orlaivių eksploatavimas

Orlaiviai eksploatuojami pagal CAA nustatytus reikalavimus.

59 straipsnis. Pavojingų gaminių vežimas

Lietuvos Respublikos oro erdvėje draudžiama naudoti ir vežti masinio naikinimo ginklus, taip pat draudžiamus vežti pavojingus gaminius bei medžiagas, numatytus Čikagos konvencijos 18 priede.

60 straipsnis. Viršgarsiniai skrydžiai

Lietuvos Respublikos oro erdvėje orlaiviams draudžiama skristi viršgarsiniu greičiu. Ypatingais atvejais leidimą tokiems skrydžiams duoda Vyriausybė.

61 straipsnis. Skrydžiai virš gyvenamųjų vietovių

1. Orlaiviai virš gyvenamųjų vietovių turi skristi nustatytame aukštyje, kuris užtikrintų priverstinį orlaivio nutupdymą už gyvenamosios vietovės ribų.

2. CAA nustato minimalų orlaivių skrydžių virš tam tikrų gyvenamųjų vietovių aukštį.

3. Orlaivių parodomieji skrydžiai virš gyvenamųjų vietovių leidžiami tik suderinus juos su savivaldybe, virš kurios bus vykdomi parodomieji skrydžiai, ir gavus CAA leidimą.

62 straipsnis. Parodomieji renginiai ir aviacijos sporto varžybos

Parodomuosius renginius ir aviacijos sporto varžybas rengti galima CAA nustatyta tvarka ir turint atitinkamą leidimą.

63 straipsnis. Draudimas išskristi

CAA turi teisę uždrausti orlaiviui išskristi, jei kyla abejonių dėl orlaivio tinkamumo skraidyti ar orlaivio įgulos nariai neturi atitinkamos licencijos arba orlaivyje nėra šio įstatymo 64 straipsnyje nurodytų dokumentų ar nesumokėtos šio įstatymo 72 straipsnyje numatytos rinkliavos. CAA turi teisę sulaikyti orlaivį, jei įtariama, kad kilo grėsmė orlaivio saugumui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, Žin., 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

64 straipsnis. Orlaivio skrydžio dokumentai

Orlaivyje skrydžio metu turi būti šie dokumentai:

- 1) orlaivio registravimo liudijimas;
- 2) orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimas;

- 3) leidimas naudotis orlaivio radijo stotimi;
- 4) orlaivio techninės būklės žurnalas;
- 5) skrydžių vykdymo vadovas;
- 6) civilinės atsakomybės draudimo liudijimas (polisas);
- 7) dokumentai apie keleivius, krovinį, bagažą ir paštą (jei jų yra orlaivyje);
- 8) triukšmo pažymėjimas (jei jis būtinas);
- 9) vežėjo pažymėjimas (tik vežėjams).

AŠTUNTASIS SKIRSNIS CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMAS

65 straipsnis. Civilinės aviacijos saugumo programos

1. Civilinės aviacijos saugumas užtikrinamas priemonėmis, numatytomis Vyriausybės patvirtintoje Nacionalinėje civilinės aviacijos saugumo programoje.
2. Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybės sudaryta Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo komisija.

66 straipsnis. Aviacijos saugumo užtikrinimas

1. Aviacijos saugumą užtikrina oro uostai, vežėjai ir subjektai, taikantys aviacijos saugumo priemones ir veikiantys oro uosto teritorijoje ar už jos ribų bei tiekiantys prekes arba teikiantys paslaugas oro uostuose ar per juos. Jie privalo turėti aviacijos saugumo programas ir paskirti asmenis, atsakingus už minėtų programų įgyvendinimą. Už aviacijos saugumo programų įgyvendinimą atsakingi asmenys, taip pat kiti asmenys, kurie vykdo patikrinimus, kontroliuoja patekimą į atitinkamas zonas ar taiko kitokias saugumo užtikrinimo priemones, priimami į darbą arba paskiriami eiti pareigas, jeigu atitinka jiems susisiekimo ministro nustatytus reikalavimus ir šio straipsnio 6 dalyje nustatytus nepriekaištingos reputacijos kriterijus.
2. Oro uostų tarnybų, užtikrinančių aviacijos saugumą, darbuotojai pagal savo kompetenciją turi teisę atlikti asmens apžiūrą ir daiktų patikrinimą, sulaikyti ir perduoti teisėsaugos institucijoms asmenis, pažeidusius aviacijos saugumo reikalavimus, taip pat bagažą, krovinius ir pašto siuntas, kuriuose yra draudžiamų gabenti orlaiviais daiktų ir medžiagų. Keleiviai, atsisakę asmens apžiūros ir daiktų patikrinimo, į orlaivį neįleidžiami.
3. Jeigu kyla grėsmė keleivių, įgulos narių ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, tarnybų, užtikrinančių aviacijos saugumą, darbuotojai turi teisę taikyti priemones, numatytas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.
4. Oro uostų tarnybų, užtikrinančių aviacijos saugumą, darbuotojai, eidami tarnybines pareigas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę nešiotis ir naudoti tarnybinį ginklą ir kitas specialias priemones.
5. Oro uostuose yra nustatomos nekontroliuojamoji zona, kontroliuojamoji zona, riboto patekimo zona ir svarbiausios riboto patekimo zonos dalys. Oro eismo paslaugas teikiančiose įmonėse yra nustatomos nekontroliuojamoji zona ir kontroliuojamoji zona.
6. Turėti pažymėjimą, kuris leidžia asmeniui nelydimam patekti į oro uosto riboto patekimo zoną ar oro eismo paslaugas teikiančios įmonės kontroliuojamąją zoną, turėti Lietuvos Respublikos civilinio orlaivio įgulos nario pažymėjimą ar Lietuvos Respublikos aviacijos saugumo instruktoriaus pažymėjimą gali tik nepriekaištingos reputacijos asmenys. Asmuo nelaikomas esąs nepriekaištingos reputacijos, jeigu:
 - 1) buvo nuteistas už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs, ar panaikintas;
 - 2) buvo nuteistas už nesunkų ar apysunkį tyčinį ar neatsargų nusikaltimą ir teistumas nėra išnykęs arba teistumas nepanaikintas;
 - 3) piktnaudžiauja psichiką veikiančiomis medžiagomis;
 - 4) buvo atleistas iš valstybės tarnautojo, profesinės karo tarnybos kario pareigų ar vidaus tarnybos paskyrus tarnybinę (drausminę) nuobaudą – atleidimą iš pareigų (tarnybos) ar iš darbo –

už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ir nuo atleidimo iš pareigų (tarnybos) dienos nepraejo vieni metai;

5) per paskutinius vienus metus buvo skirtos administracinės nuobaudos už aviacijos saugumo reikalavimų pažeidimus;

6) yra įrašytas į operatyvinę įskaitą arba jam Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymo nustatyta tvarka taikomi teismo įpareigojimai;

7) nesutinka būti tikrinamas ir (arba) atsisako pildyti ar pateikti reikiamus dokumentus, ir (arba) nesutinka, kad būtų renkama tikrinimui būtina informacija.

7. Asmenis, rankinį bagažą, nešamus daiktus, bagažo skyriuje vežamą bagažą, krovinius ir paštą, oro vežėjo paštą ir medžiagas, orlaivio atsargas ir oro uosto atsargas, transporto priemonės tikrinantys asmenys ir patekimo kontrolę oro uoste vykdantys, taip pat priežiūros ir patruliavimo funkcijas atliekantys asmenys privalo turėti susisieikimo ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis išduotą teorines žinias ir praktinius gebėjimus atlikti pavestas pareigas patvirtinantį aviacijos saugumo darbuotojo kvalifikacijos pažymėjimą.

8. CAA nustato Lietuvos Respublikos civilinio orlaivio įgulos nario pažymėjimo, CAA skrydžių saugos inspektoriaus pažymėjimo, reguliuojamo subjekto ir žinomo siuntėjo statusą patvirtinančio pažymėjimo, reguliuojamo orlaivio atsargų tiekėjo statusą patvirtinančio pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo ir panaikinimo sąlygas ir tvarką.

9. Nacionalinę civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programą rengia ir tvirtina CAA.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

DEVINTASIS SKIRSNIS ORLAIVIŲ AVARIJOS IR INCIDENTAI

67 straipsnis. Orlaivių avarijų ir incidentų tyrimas

1. Orlaivių avarijų ir incidentų klasifikavimo, tyrimo bei pranešimų tvarką nustato susisieikimo ministras.

2. Pagrindinis avarijos arba incidento tyrimo tikslas – nustatyti priežastis bei užkirsti kelią avarijoms ir incidentams. Tyrimu nesiekama nustatyti kieno nors kaltę ar atsakomybę.

3. Susisieikimo ministras paskiria nuolatinį orlaivių avarijų bei incidentų tyrimų vadovą ir suteikia jam įgaliojimus, reikalingas priemones ir lėšas organizuoti ir vykdyti orlaivio avarijos ar incidento tyrimą.

4. Tyrimo požiūriu nesudėtingą avariją ar incidentą tyrimų vadovas gali tirti asmeniškai.

5. Sudėtingesnėms avarijoms ir incidentams tirti tyrimų vadovas sudaro nepriklausomą komisiją.

6. Ypatingais atvejais Vyriausybė gali sudaryti specialiąją tyrimo komisiją.

7. Prireikus tyrimų vadovas gali kvieisti Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybių aviacijos ekspertų ir specialistų avarijai ar incidentui tirti.

8. Tyrimų vadovas turi teisę apklausti visus asmenis, kurie gali suteikti tyrimui svarbios informacijos, ir patikrinti dokumentus, įrašus bei kompiuteryje laikomą informaciją.

9. Tyrimų vadovas apie išvadas praneša CAA, ši įvertina ir parengia priemones panašioms avarijoms ar incidentams išvengti.

67¹ straipsnis. Oro susisieikimo vykdymas ir skrydžių teisių paskyrimas

1. Oro susisieikimas tarp Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijos bei Europos ekonominės erdvės valstybių vykdomas vadovaujantis 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisieikimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių ir atitinkamų tarptautinių sutarčių nuostatomis tiek, kiek jos neprieštarauja šiam reglamentui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

2. Oro susisiekimasis tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos bei Europos ekonominei erdvei nepriklausančių valstybių vykdomas pagal atitinkamos tarptautinės sutarties nuostatas, gavus paskyrimą. Kol tokios sutarties nėra, leidimą oro susisiekimui vykdyti išduoda Susisiekimio ministerija arba jos įgaliota CAA.

3. Vežėjas, siekiantis gauti paskyrimą vykdyti oro susisiekimą tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijai bei Europos ekonominei erdvei nepriklausančių valstybių, paraišką paskyrimui gauti teikia Susisiekimio ministerijai.

4. Paraiškų paskyrimui gauti nagrinėjimo, skrydžių teisių suteikimo, paskirstymo, atšaukimo ir konsultacijų su suinteresuotomis šalimis tvarką nustato susisiekimio ministras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

5. Reguliaraus ir nereguliaraus oro susisiekimio, nekomercinių skrydžių ir užsienio šalių valstybės orlaivių skrydžių leidimų išdavimo ir atšaukimo sąlygas bei tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Papildyta straipsniu:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

DEŠIMTASIS SKIRSNIS ORO SUSISIEKIMAS

68 straipsnis. Keleivių, krovinių, bagažo ir pašto vežimas

1. Susisiekimio ministras nustato keleivių, krovinių, bagažo, pašto bei pavojingų krovinių vežimo sąlygas ir tvarką.

2. Keleivių, krovinių, bagažo vežimo tarifus ir jų taikymo tvarką nustato vežėjas.

3. Informavimo apie oro susisiekimio paslaugų kainas ir tarifus bei jų taikymo sąlygas nustato 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimio paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

69 straipsnis. Neteko galios nuo 2002-11-22

Straipsnio naikinimas:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, Žin. 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

70 straipsnis. Kompensavimas už atsisakymą vežti

1. Kompensavimo keleiviams už atsisakymą juos vežti sąlygas bei tvarką nustato 1991 m. vasario 4 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 295/91, nustatantis bendras kompensavimo už atsisakymą vežti reguliaraus oro transportu taisykles (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (EB) Nr. 261/2004).

2. CAA kontroliuoja, kaip laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nurodyto reglamento nuostatų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, Žin., 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

70¹ straipsnis. Neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisės keliaujant oro transportu

1. Neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų, keliaujančių oro transportu, teises, apsaugos ir pagalbos jiems teikimo taisykles nustato 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru.

2. CAA kontroliuoja, kaip laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nurodyto reglamento nuostatų skrydžiuose iš Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių oro uostų ir į juos.

Papildyta straipsniu:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

71 straipsnis. Kompiuterinės rezervavimo sistemos

Kompiuterinių rezervavimo sistemų reikalavimus, jų naudojimo sąlygas ir tvarką nustato 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 80/2009 dėl Elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2299/89.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, Žin., 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

71¹ straipsnis. Antžeminių paslaugų teikimas

1. Antžeminių paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos tarptautiniuose oro uostuose tvarką ir sąlygas nustato susisiekimo ministras.

2. CAA prižiūri ir kontroliuoja, kaip teikiamos antžeminės paslaugos Lietuvos Respublikos tarptautiniuose oro uostuose.

Papildyta straipsniu:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

72 straipsnis. Rinkliavos

1. Fiziniai ir juridiniai asmenys, valstybės orlaivių naudotojai už oro navigacijos paslaugas Lietuvos Respublikos oro erdvėje ir už naudojimąsi oro uostais moka paslaugų teikėjams šias rinkliavas:

1) už oro navigacijos paslaugas – maršruto ir terminalo;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

2) už naudojimąsi oro uostais – orlaivio tūpimo, išskrendančio keleivio, orlaivio stovėjimo, orlaivio saugumo ir orlaivio palydos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, Žin., 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

2. Rinkliavų už naudojimąsi oro uostais maksimalius dydžius, rinkliavų už naudojimąsi oro uostais ir oro navigacijos paslaugas Lietuvos Respublikos oro erdvėje mokėjimo ir naudojimosi tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Maršruto ir terminalo rinkliavų dydžiai, jų mokėjimo ir naudojimo tvarka nustatoma pagal 2006 m. gruodžio 6 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1794/2006, nustatantį bendrąją mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistemą, ir Daugiašalį susitarimą dėl maršruto rinkliavų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

3. Teikiant oro navigacijos paslaugas, išlaidomis pripažįstamos ir išlaidos, patirtos dėl tarptautinių susitarimų civilinės aviacijos srityje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

73 straipsnis. Draudimas

1. Turi būti apdrausta oro vežėjų ir civilinių orlaivių naudotojų civilinė atsakomybė už žalą, padarytą keleiviams, bagažui, kroviniams bei tretiesiems asmenims. Būtiniausias oro vežėjų ir orlaivių naudotojų civilinės atsakomybės už žalą, padarytą keleiviams, bagažui, kroviniams bei tretiesiems asmenims, draudimo reikalavimus bei minimalius draudimo sumų

dydžius nustato 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 785/2004 dėl draudimo reikalavimų oro vežėjams ir orlaivių naudotojams.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamasi šio straipsnio 1 dalyje nurodyto reglamento 6 straipsnio 1 dalies nuostatomis, nekomerciniams orlaiviams, kurių maksimali kilimo ir tūpimo masė (MTOM) neviršija 2 700 kg, gali nustatyti žemesnį būtiniausios draudimo apsaugos lygį, ne mažesnį kaip 100 000 specialių skolinimosi teisių, nustatytų Tarptautinio valiutos fondo, vienam keleiviui.

3. CAA kontroliuoja, kaip oro vežėjai ir orlaivių naudotojai laikosi šio straipsnio 1 dalyje nurodyto reglamento nuostatų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

74 straipsnis. Atsakomybė už žalą, padarytą keleiviams, bagažui, kroviniams ir tretiesiems asmenims

Vežėjų atsakomybė už žalą, padarytą keleiviams, bagažui ir kroviniams, taip pat tretiesiems asmenims, jos dydžiai, pretenzijų ir ieškinių pateikimo tvarka nustatoma vadovaujantis įstatymais bei Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis.

75 straipsnis. Atsakomybė už teisės aktų pažeidimą

Už šio įstatymo ir jo pagrindu priimtų kitų teisės aktų pažeidimus atsakoma įstatymų nustatyta tvarka.

76 straipsnis. Įstatymų pripažinimas netekusiais galios

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios Civilinės aviacijos įstatymas (*Žin.*, 2000, Nr. [66-1983](#)) ir Oro erdvės naudojimo įstatymas (*Žin.*, 1996, Nr. [48-1138](#)).

77 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo parengia teisės aktus, reikalingus šiam įstatymui įgyvendinti.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 80/2009 dėl Elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2299/89 (OL 2009 L 35, p. 47).

Punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

2. 1991 m. vasario 4 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 295/91, nustatantis bendras kompensavimo už atsisakymą vežti reguliaraus oro transportu taisykles (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 1 tomas, p. 306 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 261/2004 (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 8 tomas, p. 10)).

3. 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL 2008 L 293, p. 3).

Punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

4. 1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpsnių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius 2 tomas, p. 3 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 793/2004 (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 8 tomas, p. 171)).

5. 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantį Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (OL 2008 L 79, 51 tomas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

6. 2003 m. rugsėjo 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1702/2003, nustatantis orlaivio tinkamumo skraidyti ir orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų išdavimą bei projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimą įgyvendinančias taisykles (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 7 tomas, p. 456).

7. 2003 m. lapkričio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 7 tomas, p. 541).

8. 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 549/2004, nustatantis bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (Pagrindų reglamentas) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 8 tomas, p. 23).

9. 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 550/2004 dėl oro navigacijos paslaugų teikimo bendrame Europos danguje (Paslaugų teikimo reglamentas) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 8 tomas, p. 31).

10. 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 785/2004 dėl draudimo reikalavimų oro vežėjams ir orlaivių naudotojams (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 8 tomas, p. 160).

11. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr.

847/2004 dėl derybų dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimų dėl oro susisieikimo ir jų įgyvendinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 8 tomas, p. 193).

12. 2005 m. gruodžio 20 d. Europos Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2096/2005, nustatantis bendruosius oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimus (OL 2005 L 335, p. 13).

13. 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru (OL 2006 L 204, p. 1).

14. 2006 m. gruodžio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1794/2006, nustatantis bendrąją mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistemą (OL 2006 L 341, p. 3).

Papildyta punktu:

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, *Žin.*, 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

15. 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 1 tomas, p. 348) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugpjūčio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 859/2008 (OL 2008 L 254, p. 1).

Papildyta punktu:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

16. 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 (OL 2008 L 97, p. 72) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 18/2010 (OL 2010 L 7, p. 3).

Papildyta punktu:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

17. 2009 m. balandžio 2 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 272/2009, kuriuo papildomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 300/2008 priede nustatyti bendrieji pagrindiniai civilinės aviacijos saugumo standartai (OL 2009 L 91, p. 7), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. balandžio 9 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 297/2010 (OL 2010 L 90, p. 1).

Papildyta punktu:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

18. 2010 m. kovo 4 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 185/2010, kuriuo nustatomos išsamios priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti (OL 2010 L 55, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. birželio 30 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 573/2010 (OL 2010 L 166, p. 1).

Papildyta punktu:

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

Priedo pakeitimai:

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, *Žin.*, 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1175](#), 2002-11-05, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4979 (2002-11-22), i. k. 1021010ISTA0IX-1175

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 2, 8, 17, 21, 25, 45, 48, 52, 72 straipsnių pakeitimo ir 69 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1744](#), 2003-09-23, *Žin.*, 2003, Nr. 94-4248 (2003-10-08), i. k. 1031010ISTA0IX-1744

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 56 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2197](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2531 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2197

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 56 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2399](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 120-4438 (2004-08-03), i. k. 1041010ISTA0IX-2399

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 3 straipsnio papildymo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-113](#), 2005-02-15, Žin., 2005, Nr. 31-971 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-113

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 1, 2, 43, 70, 71, 73 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo priedu įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-386](#), 2005-11-15, Žin., 2005, Nr. 142-5103 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-386

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 2, 6, 21, 33, 36, 44, 63, 66 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1117](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2279 (2007-05-29), i. k. 1071010ISTA00X-1117

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 2, 5, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 42, 56 straipsnių, II skyriaus pavadinimo ir Įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo bei Įstatymo papildymo 14(1), 67(1), 70(1), 71(1) straipsniais įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1541](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2379 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1541

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 2, 3, 5, 30, 37, 72 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1215](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7784 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1215

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 5, 6, 25, 36, 45, 46, 56, 57, 66, 67-1, 68, 71 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas